

Indeksi potrošačkih cijena

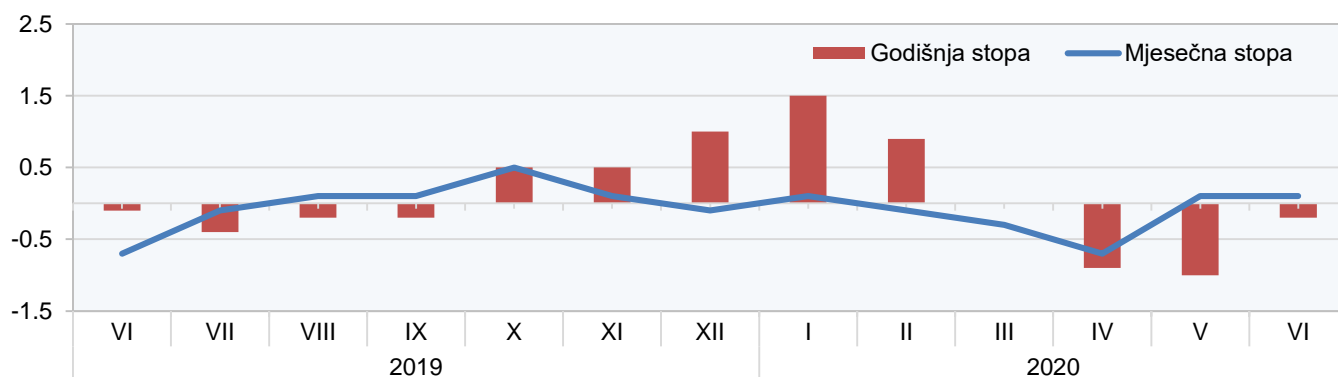
Jun 2020. godine

Cijene proizvoda i usluga lične potrošnje, mjerene indeksom potrošačkih cijena, u junu 2020. godine u odnosu na maj 2020. godine u prosjeku su više za 0,1%. Potrošačke cijene u junu 2020. godine u odnosu na jun 2019. godine, u prosjeku su niže za 0,2%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: goriva i maziva za motorna vozila; voća; mesa; mineralne vode, bezalkoholnih pića, sokova od voća i povrća. Potrošačke cijene u u periodu januar-jun 2020. godine, u poređenju sa istim periodom prethodne godine, u prosjeku su više za 0,1%.

Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga prema namjeni potrošnje, u junu 2020. godine u odnosu na prethodni mjesec, zabilježen je rast cijena u grupama: Prevoz (2,1%); Hrana i bezalkoholna pića (0,1%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Odjeća i obuća (-1,5%); Hoteli i restorani (-0,3%); Komunikacije (-0,2%); Rekreacija i kultura (-0,1%).

Cijene ostalih proizvoda i usluga nijesu se bitnije mijenjale.

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (CPI), u %

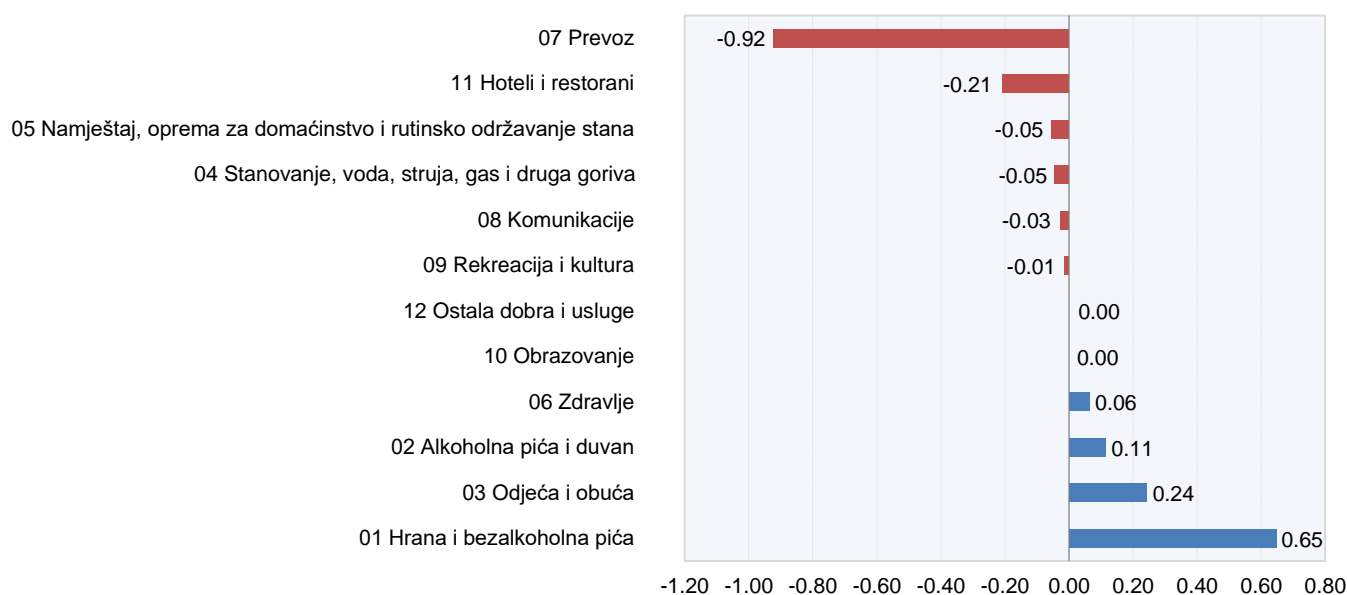
Tabela 1. Inflacija mjerena indeksima potrošačkih cijena (CPI)

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
Godišnja stopa inflacije												
2019	0,3	0,4	0,8	0,9	0,7	-0,1	-0,4	-0,2	-0,2	0,5	0,5	1,0
2020	1,5	0,9	0,0	-0,9	-1,0	-0,2						
Mjesečna stopa inflacije												
2019	-0,3	0,4	0,6	0,1	0,2	-0,7	-0,1	0,1	0,1	0,5	0,1	-0,1
2020	0,1	-0,1	-0,3	-0,7	0,1	0,1						

Tabela 2. Stope inflacije mjerene indeksima potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Jun 2020 Ø 2019	Jun 2020 Maj 2020	Jun 2020 Jun 2019	Jan-Jun 2020 Jan-Jun 2019
00	CPI - ukupno	1000,0	-0,5	0,1	-0,2	0,1
01	Hrana i bezalkoholna pića	341,1	2,3	0,1	1,9	1,8
02	Alkoholna pića i duvan	40,4	2,8	0,0	2,9	2,4
03	Odjeća i obuća	86,1	-1,4	-1,5	2,8	0,4
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	154,0	-1,5	0,0	-0,3	-1,1
05	Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	39,4	-1,3	0,0	-1,4	-0,6
06	Zdravlje	40,8	1,5	0,0	1,6	0,9
07	Prevoz	109,4	-8,3	2,1	-8,4	-4,8
08	Komunikacije	48,5	-0,4	-0,2	-0,6	-0,7
09	Rekreacija i kultura	32,0	-0,1	-0,1	-0,4	-0,4
10	Obrazovanje	18,7	0,1	0,0	0,1	0,1
11	Hoteli i restorani	47,6	-2,0	-0,3	-4,3	-0,1
12	Ostala dobra i usluge	42,0	-0,3	0,0	0,0	0,1

**Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u procentnim poenima),
jun 2020.**

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije,
jun 2020.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Utica j u procentnim poenima
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	51,4	5,0	0,26
0116	Voće	20,3	3,8	0,08
0112	Meso	91,0	0,2	0,02
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća	11,0	0,8	0,01
0121	Kafa, čaj i kakao	7,7	1,0	0,01
0114	Mlijeko, sir i jaja	74,1	-0,1	-0,01
0820	Telefonska i telefaks oprema	3,6	-2,5	-0,01
1120	Usluge smještaja	19,0	-0,6	-0,01
0321	Cipele i ostala obuća	37,4	-0,6	-0,02
0117	Povrće	33,7	-2,5	-0,08
0312	Odjeća	47,9	-2,3	-0,11

Tabela 4. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije,
jun 2020.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Utica j u procentnim poenima
0116	Voće	20,3	9,2	0,19
0112	Meso	91,0	2,1	0,18
0321	Cipele i ostala obuća	37,4	4,0	0,15
0114	Mlijeko, sir i jaja	74,1	1,6	0,11
0220	Duvan	27,4	3,3	0,09
0312	Odjeća	47,9	1,9	0,09
0732	Prevoz putnika drumom	20,5	3,3	0,07
0611	Farmaceutski proizvodi	25,3	2,2	0,05
0115	Ulja i masti	15,3	2,5	0,04
0118	Šećer, džem, med, čokolada i slatkiši	16,3	2,3	0,04
0119	Prehrambeni proizvodi n.d.s.	8,0	4,1	0,03
0960	Paket aranžmani	4,2	6,8	0,03
0117	Povrće	33,7	0,8	0,02
0820	Telefonska i telefaks oprema	3,6	-8,1	-0,03
0561	Kratkotrajna dobra za rutinsko održavanje domaćinstva	14,3	-2,1	-0,03
0911	Oprema za prijem, snimanje i reprodukciju zvuka i slike	5,3	-6,6	-0,04
0432	Usluge za održavanje i popravku stanova	8,9	-4,2	-0,04
1120	Usluge smještaja	19,0	-10,0	-0,19
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	51,4	-18,4	-0,95

Tabela 5. Inflacija mjerena Harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena (HICP)¹⁾

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
Godišnja stopa inflacije												
2020	1,1	0,6	-0,2	-1,1	-1,3	-1,0						
Mjesečna stopa inflacije												
2020	-0,3	-0,1	-0,2	-0,6	0,1	0,1						

¹⁾ Detaljniji podaci o harmonizovanom indeksu potrošačkih cijena su dostupni na sljedećem linku: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su jedan od najvažnijih makroekonomskih indikatora i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda i usluga se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data grupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu.

Mjesečna stopa inflacije predstavlja promjenu cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prethodni mjesec, u %.

Godišnja stopa inflacije predstavlja promjenu cijena u tekućem mjesecu u odnosu na isti mjesec prethodne godine, u %.

Dok se indeks potrošačkih cijena najčešće primjenjuje kao opšta mjera inflacije u nacionalnim okvirima, **harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP)** predstavlja uporedivu mjeru inflacije sa zemljama Evropske unije.

Osnovne razlike između CPI-a i HICP-a se ogledaju u sljedećem:

Namjena: CPI se koristi za mjerenje inflacije u zemlji, dok se HICP koristi za mjerenje inflacije u EU.

Obuhvat: CPI obuhvata finalnu potrošnju rezidentnog stanovništva kako u zemlji, tako i u inostranstvu. HICP obuhvata finalnu potrošnju stanovništva, kako rezidenata tako i nerezidenata u zemlji.

Ponderi: U skladu sa razlikama u obuhvatu razlikuju se i ponderi. Polazna osnova je ista, finalna potrošnja stanovništva, pri čemu se razlikuju koncepti. Za nacionalni CPI koristi se nacionalni koncept, dok se za obračun HICP-a koristi domaći koncept. Glavni izvor podataka za izradu ponderacione strukture HICP-a na višim nivoima agregacije predstavljaju podaci Nacionalnih računa, a za niže nivoe agregacije koriste se podaci Ankete o potrošnji domaćinstava, koja je ujedno glavni izvor podataka za izradu ponderacione strukture CPI-a.

Klasifikacija: Za oba indeksa se koristi ECOICOP klasifikacija (Evropska klasifikacija individualne potrošnje prema namjeni).

Lista proizvoda i usluga: Koristi se ista lista proizvoda i usluga.

Metod obračuna: Laspijerov tip indeksa se koristi za obračun oba indeksa.

Podaci se publikuju shodno [Kalendaru objavljivanja statističkih podataka](#).

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

contact@monstat.org
